

آیین نامه اجرایی نحوه تشکیل و برگزاری انتخابات اتحادیه های کشوری

(موضوع تبصره ۷ ماده ۲۱ قانون نظام صنفی)

تعاریف

ماده ۱- تعاریف

۱. قانون: قانون نظام صنفی.
۲. هیات: هیات عالی نظارت.
۳. دبیرخانه: دبیرخانه هیات عالی نظارت.
۴. اتاق: اتاق اصناف ایران.
۵. اتحادیه: اتحادیه کشوری.
۶. هیات مدیره: هیات مدیره اتحادیه.
۷. بازرس: بازرس اتحادیه.
۸. داوطلبان: داوطلبان عضویت در هیات مدیره و بازرسان.
۹. انتخابات: انتخابات هیات مدیره و بازرسان اتحادیه.
۱۰. هیات اجرایی: هیات اجرایی برگزاری انتخابات.
۱۱. کمیته: کمیته بررسی و تطبیق شرایط داوطلبان.

ماده ۲- دبیرخانه مکلف است با همکاری اتاق، صنوف تبصره ۷ ماده ۲۱ قانون را شناسایی و جهت تایید به وزیر صنعت، معدن و تجارت پیشنهاد نماید.

ماده ۳- در صورت تایید و موافقت وزیر صنعت، معدن و تجارت، دبیرخانه موظف است اقدامات لازم را برای برگزاری انتخابات و تشکیل اتحادیه به عمل آورد.

شرایط انتخابات کنندگان

ماده ۴- داشتن پروانه کسب دائم یا موقت (با رعایت تبصره ۲ ماده ۵ قانون)

تبصره - هر فرد صنفی در انتخابات دارای یک حق رای می باشد، حتی در صورت داشتن بیش از یک پروانه کسب در همان صنف.

شرایط انتخاب شوندگان

ماده ۵- شرایط داوطلبان (هیات مدیره و بازرسان) عبارت است از:

۱. تابعیت جمهوری اسلامی ایران (با ارائه شناسنامه و تصویر آن)
۲. اعتقاد و التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران (با استعلام از وزارت اطلاعات)
۳. نداشتن سوء پیشینه کیفری موثر (با استعلام از مراجع ذی صلاح قضایی)
۴. عدم ممنوعیت تصرف در اموال، مانند حجر، ورشکستگی و افلاس (با استعلام از مراجع ذی صلاح قضایی)
۵. عدم اعتیاد به مواد مخدر (با استعلام از نیروی انتظامی)
۶. عدم اشتغال به فساد (با استعلام از نیروی انتظامی)
۷. داشتن حداقل مدرک تحصیلی دیپلم برای افراد فاقد سابقه عضویت در هیات مدیره، (مدرک تحصیلی یا گواهی معتبر از اداره آموزش و پرورش)
۸. حداکثر سن در زمان ثبت نام هفتاد و پنج سال (با ارائه شناسنامه و یا تصویر آن)
۹. داشتن پروانه کسب معتبر دائم (با ارائه تصویر پروانه کسب و استعلامات از اتاق تبصره - پروانه کسب معتبر مجوزی است که تاریخ اعتبار آن منقضی نگردیده، صاحب آن تغییر شغل نداده و واحد صنفی خود را به غیر واگذار و یا اجاره نداده باشد، واحد صنفی فعال و مکان آن تغییر نیافته باشد.
۱۰. وثاقت و امانت (اصل بر براءت است مگر وجود مدرک مستندی مبنی بر فقدان وثاقت و امانت)

هیات اجرایی برگزاری انتخابات

ماده ۶- به منظور برگزاری انتخابات، هیات اجرایی زیر نظر دبیر هیات و با ترکیب نمایندگان دستگاه های زیر

تشکیل و تصمیمات آن با اکثریت آراء معتبر می باشد:

- ۱- مرکز امور اصناف و بازرگانان و دبیرخانه. (به عنوان رییس)
- ۲- وزارت کشور.
- ۳- یکی از اعضای هیات ریسه اتاق به انتخاب هیات ریسه.

تبصره ۱- محل استقرار هیات اجرایی در مرکز امور اصناف و بازرگانان و دبیرخانه بوده و محل اخذ رای نیز توسط هیات اجرایی با همکاری اتاق اصناف ایران تعیین می گردد.

تبصره ۲- فراخوان ثبت نام از طریق انتشار آگهی در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار می باشد.

ماده ۷- داوطلبان حائز شرایط می بایست شخصا با مراجعه به سازمان صنعت، معدن و تجارت استان ذیربط نسبت به تکمیل پرسشنامه (مطابق الگوی دبیرخانه) و ارائه تصاویر پروانه کسب، شناسنامه، کارت ملی، مدرک تحصیلی و اصل آنها (جهت تطبیق) به انضمام شش قطعه عکس ۴*۶ جهت ثبت نام اقدام نمایند.

تبصره ۱- عضویت افراد در هیات مدیره بیش از دو دوره متوالی و یا چهار دوره متناوب ممنوع می باشد.

تبصره ۲- افراد زیر نمی توانند در اولین انتخابات بعدی اتحادیه داوطلب شوند:

۱- اعضای معزول هیات مدیره.

اعضای هیات مدیره یا داوطلبانی که استعفاء و انصراف آنان موجب اخلال در برگزاری انتخابات شده است.

تبصره ۳- افراد موضوع تبصره ۶ ماده ۲۲ قانون در صورتی می توانند داوطلب شوند که قبل از ثبت نام از سمت خود استعفاء نمایند. ارائه مدارک رسمی پذیرش استعفاء آنان پیش از شروع به کار در هیات مدیره الزامی است.

ماده ۸- دبیرخانه موظف است شش ماه قبل از پایان عمر قانونی اتحادیه، دستور برگزاری انتخابات اتحادیه مزبور را به هیات اجرایی صادر نماید تا انتخابات در مهلت مقرر برگزار شود.

ماده ۹- دبیرخانه مکلف است ظرف مهلت بیست روز از طریق سازمانها و ادارات صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف شهر استان ها در سراسر کشور موضوع تشکیل اتحادیه کشوری را به واحدهای صنفی مربوطه اعلام و از اعضای دارای پروانه کسب معتبر در رسته صنفی ذی ربط که دارای شرایط عضویت در هیات مدیره اتحادیه کشوری مورد نظرمی باشند برای ثبت نام، دعوت به عمل آورد.

ماده ۱۰- چنانچه تعداد داوطلبان عضویت در هیات مدیره برای اتحادیه های صنفی دارای کمتر از هزار عضو کمتر از ده نفر و در اتحادیه های صنفی بیش از هزار عضو کمتر از پانزده نفر و تعداد داوطلبان بازرسی کمتر از سه نفر باشد. هیات اجرایی موظف است مهلت ثبت نام را حداکثر برای دو نوبت متوالی و هر نوبت به مدت ده روز تمدید و پس از پایان ثبت نام فهرست داوطلبان را برای بررسی به کمیته ارسال نماید.

کمیته بررسی و تطبیق شرایط داوطلبان

ماده ۱۱- به منظور بررسی و تطبیق شرایط داوطلبان، کمیته ای با ترکیب نمایندگان دستگاه های زیر تشکیل و تصمیمات آن با اکثریت آراء صورت می گیرد:

۱- وزارت صنعت، معدن و تجارت (به عنوان رییس)

۲- سازمان تعریضات حکومتی.

۳- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران.

۴- دو نفر از اتاق (به انتخاب هیات رییس، مشروط بر اینکه خود نامزد انتخابات نباشد)

تبصره ۱- وظیفه این کمیته تطبیق شرایط مندرج در ماده ۳ این آیین نامه و حصول اطمینان از صحت موارد مذکور از طریق رویت اسناد مثبت و بررسی مدارک و شواهد است. مسئولیت مکاتبات کمیته و هماهنگی های لازم بر عهده رییس آن است.

تبصره ۲- در صورت درخواست رییس کمیته، روسای سازمانهای صنعت، معدن و تجارت موظف به همکاری در این خصوص خواهند بود.

ماده ۱۲- کمیته موظف است پس از دریافت فهرست داوطلبان حداکثر ظرف یک ماه شرایط آنها را برابر بندهای مقرر در ماده ۳ این آیین نامه از مراجع ذی ربط استعلام نماید و مراجع مذکور موظفند حداکثر ظرف مدت پانزده روز از تاریخ دریافت استعلام، نظر قطعی و نهایی خود را اعلام دارند. عدم اعلام نظر در مهلت مذکور به منزله نظر مثبت است.

تبصره ۱- انجام استعلام، از مراجع مربوطه در حدود وظایف قانونی آنها و شروط مرتبط بوده و کمیته می بایست از ترتیب اثر دادن به اظهار نظرهای مبهم (از قبیل به مصلحت نمی باشد، موافقت موقت، مشروط، یکساله و جایز نیست) خودداری نماید. بدیهی است این گونه اظهار نظرها در رد صلاحیت داوطلبان تاثیری ندارد.

تبصره ۲- کمیته موظف است دلیل یا دلایل مستند رد صلاحیت داوطلب را به اطلاع وی برساند. سخص مذکور می تواند ظرف مدت یک هفته اعتراض خود را به همراه مدارک مثبت به کمیته تسلیم نماید. کمیته ظرف پانزده روز به موضوع رسیدگی می نماید نظر کمیته قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۱۳- چنانچه تعداد داوطلبان تایید شده برابر یا بیشتر از تعداد اعضای اصلی و علی البدل هیات مدیره اتحادیه باشد، هیات اجرایی می بایست نسبت به برگزاری انتخابات اقدام نماید.

برگزاری انتخابات

ماده ۱۴- هیات اجرایی موظف است پس از دریافت فهرست داوطلبان تایید شده نسبت به فراخوان برگزاری انتخابات (حاوی تاریخ، ساعت و محل اخذ رای، تعداد اعضای اصلی و علی البدل هیات مدیره و بازرس، اسامی داوطلبان حائز شرایط به ترتیب حروف الفبا) اقدام نماید.

تبصره- فراخوان انتخابات از طریق انتشار آگهی در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار صورت می پذیرد.

ماده ۱۵- هیات اجرایی موظف است فهرست اعضای دارای پروانه کسب و نشانی واحدهای صنفی آنان را از طریق اتاق و سامانه الکترونیکی اصناف تهیه نماید.

تبصره ۱- کلیه سازمان های صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف شهرستان ها موظفند حسب مورد با هیات اجرایی همکاری نمایند.

تبصره ۲- در صورت درخواست داوطلبان، هیات اجرایی موظف است فهرست مذکور را جهت انجام تبلیغات انتخاباتی، در اختیار آنان قرار دهد.

ماده ۱۶- وظایف هیات اجرایی در روز برگزاری انتخابات:

- ۱- صدور مجوز ورود به محل اخذ رای برای برگزارکنندگان انتخابات.
- ۲- جلوگیری از ورود افراد غیرصنفی و کارکنان اتحادیه و اتاق به محل اخذ رای. (موارد استثناء با مجوز رییس هیات اجرایی می باشد)
- ۳- الصاق فهرست اسامی داوطلبان به همراه عکس آنها با خط درشت و خوانا به ترتیب حروف الفبا قبل از شروع رای گیری در محل اخذ رای.
- ۴- تعیین صندوق و تعرفه مجزا برای انتخاب اعضای هیات مدیره و انتخاب بازرسان.
- ۵- باز و بسته و مهور نمودن صندوق های رای خالی قبل از شروع رای گیری در حضور جمع و تهیه صورتجلسه با امضای اعضای هیات اجرایی در محل اخذ رای.
- ۶- تطبیق رای دهندگان با فهرست اسامی اعضای صنف با رویت اصل یا تصویر پروانه کسب و یا کارت شناسایی معتبر هنگام اخذ رای.
- تبصره - وکالت برای دادن رای ممنوع است.
- ۷- جلوگیری از هرگونه تبلیغات انتخاباتی در ساختمان محل اخذ رای و اخراج و افراد متخلف از محل رای گیری.
- تبصره- در صورتیکه به تشخیص هیات اجرایی به دلیل تنش، عدم امنیت و یا بروز حوادث غیرمترقبه برگزاری انتخابات غیرممکن باشد، می بایست با تنظیم صورتجلسه ای انتخابات را متوقف نموده و حداکثر ظرف بیست روز نسبت به تجدید روز رای گیری اقدام گردد. تامین امنیت حوزه انتخابات با درخواست هیات اجرایی برعهده نیروی انتظامی خواهد بود.
- ۸- تمدید ساعت رای گیری برای همان روز در صورت تشخیص هیات اجرایی با تنظیم صورتجلسه.
- ۹- باز نمودن صندوق، قرائت و شمارش آراء ماخوذه پس از پایان مهلت اخذ رای و تنظیم صورتجلسه نهایی مشتمل بر تعداد آراء ماخوذه هریک از داوطلبان در حضور آنان (در صورت درخواست آنها).
- ۱۰- اعلام نتیجه انتخابات مشتمل بر تعداد آراء ماخوذه به هریک از داوطلبان (در صورت تقاضای آنها)
- ۱۱- ارسال صورتجلسه انتخابات به دبیرخانه، اتاق و اتحادیه حداکثر ظرف مدت سه روز پس از پایان شمارش آراء.

نحوه و کیفیت شمارش آراء

ماده ۱۷- نحوه و کیفیت شمارش آراء:

۱- تعداد رای دهندگان با آراء ماخوذه تطبيق و بر گه های رای زاید بر تعداد تعرفه، به قید قرعه از کل برگ های رای کسر می شود. اما چنانچه تعداد آراء ماخوذه کمتر از تعداد رای دهندگان باشد نتیجه در صورت جلسه منعکس می شود.

۲- در صورتی که اسامی نوشته شده در برگ رای بیش از تعداد داوطلبان باشد، اسامی اضافه از آخر خوانده نمی شود.

۳- در موارد ذیل برگه های رای باطل لیکن جزء آراء ماخوذه محسوب و مراتب در صورت جلسه قید و برگه های مذکور ضمیمه صورت جلسه خواهد شد.
الف) آراء ناخوانا.

ب) آراء حاوی اسامی غیر از داوطلبان.

ج) آراء سفید ریخته شده در صندوق.

۴- در صورتی که نام یک داوطلب در برگه رای مکرر نوشته شده باشد فقط یک رای برای او محسوب می شود.

۵- در صورت تساوی آراء دو یا چند نفر از داوطلبان، انتخاب افراد مورد نیاز از بین آنها با توافق ذینفعان و در غیر اینصورت از طریق قرعه کشی توسط هیات اجرایی در حضور آنان انجام می شود.

۶- در صورتی که نام خانوادگی دو یا چند نفر از داوطلبان یکی باشد و در برگ رای فقط نام خانوادگی قید گردیده مجموع این گونه آراء به طور مساوی بین داوطلبان هم نام تقسیم و در مورد رای یا آراء باقی مانده غیرقابل تقسیم به حکم قرعه عمل خواهد شد.

ماده ۱۸- انتخابات در دور اول با حضور حداقل یک سوم اعضاء رسمیت می یابد. در صورت نرسیدن به حدنصاب، هیات اجرایی مکلف است مطابق مفاد ماده ۱۱ این آیین نامه، نسبت به فراخوان و برگزاری انتخابات نوبت دوم با نصاب یک چهارم ظرف مدت بیست روز اقدام نماید و در صورت عدم دستیابی به حدنصاب مذکور، رای گیری برای آخرین مرتبه با نصاب یک چهارم تکرار می گردد.

ماده ۱۹- در صورت عدم اعتراض داوطلبان به نحوه برگزاری انتخابات ظرف سه روز کاری پس از آن، هیات اجرایی موظف است بلافاصله با دعوت کتبی از اعضای هیات مدیره و بازرس، نسبت به تحویل اعتبار نامه های آنها (با امضای دبیر هیات) و یا تعیین سمت براساس درخواست آنان با رعایت ماده ۲۳ قانون و تبصره های ذیل آن اقدام نماید. بدیهی است در هیات مدیره های هفت نفره سمت دو نفر آخر عضو هیات مدیره است.

رسیدگی به شکایات

ماده ۲۰- رسیدگی به شکایات داوطلبان نسبت به نحوه برگزاری انتخابات:

- ۱- چنانچه هریک از داوطلبان نسبت به نحوه برگزاری انتخابات معترض باشند، می توانند ظرف سه روز کاری پس از انتخابات شکایت خود را کتبا و با ذکر دلیل به دبیرخانه تسلیم نمایند.
- ۲- دبیرهیات عالی نظارت موظف است ضمن دستور توقف صدور اعتبار نامه منتخبین، موضوع را با حضور اعضاء هیات اجرایی مورد رسیدگی قرار داده و نتیجه را به شاکی ابلاغ نماید.
- ۳- در صورت اعتراض شاکی، دبیرخانه موظف است شکایت واصله را ظرف مهلت پانزده روز بررسی و در صورت تشخیص کفایت دلائل و مستندات، موضوع را جهت اتخاذ تصمیم نهایی در هیات مطرح نماید. در غیر اینصورت شاکی می تواند اعتراض خود را از طریق مراجع صالحه قضایی پیگیری نماید.

اسقاط شرایط اعضاء هیات مدیره

ماده ۲۱- نحوه رسیدگی به اسقاط شرایط اعضاء هیات مدیره:

- ۱- چنانچه هریک از اعضاء هیات مدیره برابر اعلام کتبی هریک از مراجع استعلام شونده در طول دوران تصدی، مواردی از شرایط مندرج در ماده "۵" این آیین نامه را از دست بدهد، مراتب به دبیرخانه اعلام می گردد.
- ۲- دبیرخانه مراتب را بطور مستند به فرد ذینفع ابلاغ می نماید.
- ۳- فرد معترض می تواند مدارک مثبت خود را ظرف مدت هفت روز از تاریخ ابلاغ به دبیرخانه ارائه نماید.
- ۴- دبیرخانه پس از ملاحظه اسناد و مدارک و استماع دفاعیه وی به موضوع رسیدگی می نماید. در صورت اعتراض شاکی به نظر دبیرخانه و تشخیص کفایت دلائل، مراتب جهت اتخاذ تصمیم نهایی در هیات مطرح خواهد شد، بدیهی است در صورت اسقاط شرایط فرد مورد نظر، دبیرخانه نسبت به جایگزینی علی البدل اقدام می نماید.

تبصره- با توجه به تبصره «۵» ماده «۱۲» قانون، چنانچه هریک از اعضاء هیات مدیره حسب ضرورت بخواهند واحد صنفی خود را حداکثر به مدت شش ماه تعطیل کنند، می بایست از طریق اتاق، موافقت کمیسیون شهرستان ذی ربط را اخذ نمایند. در غیر این صورت با رعایت تشریفات مربوطه مشمول اسقاط شرایط انتخاب شوندگان خواهند شد.

ماده ۲۲- محل استقرار اتحادیه کشوری شهر تهران بوده و در صورت نیاز با تایید اتاق اصناف ایران اتحادیه کشوری می تواند نسبت به ایجاد دفاتری در سایر شهرستان های کشور اقدام نماید.

ماده ۲۳- وظایف و اختیارات اتحادیه های کشوری عبارت است از:

الف- صدور پروانه کسب با دریافت تقاضا و مدارک متقاضیان با رعایت قوانین و مقررات.

ب- ارایه پیشنهاد برای تهیه و تنظیم و یا تغییر ضوابط صدور پروانه کسب و انواع پروانه های لازم مشاغل به اتاق اصناف ایران.

تبصره- ضوابط خاص داخلی اتحادیه های کشوری برای صدور پروانه کسب توسط دبیرخانه با همکاری اتاق اصناف ایران تهیه و به تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت خواهد شد.

ج- اجرای مصوبات و بخشنامه های هیات عالی نظارت و اتاق اصناف ایران که در چارچوب قانون نظام صنفی به اتحادیه ها ابلاغ می گردد.

ه- ابطال پروانه کسب و تعطیل محل کسب طبق مقررات قانون و اعلام آن به دبیرخانه .

و- جلوگیری از ادامه فعالیت واحدهایی که بدون پروانه کسب دایر شده است مطابق ماده ۲۷ قانون از طریق اتاق اصناف شهرستان مربوطه.

ز- جلوگیری از فعالیت واحدهای صنفی که پروانه آنها به عللی باطل می گردد.

ح- تنظیم بودجه سال بعد و تسلیم آن تا پایان خردادماه هر سال به اتاق جهت رسیدگی و تصویب.

ط- تنظیم ترازنامه سال قبل و تسلیم آن تا پایان خردادماه هر سال به اتاق برای رسیدگی و تصویب.

ی- تشکیل کمیسیون های رسیدگی به شکایت، حل اختلاف، بازرسی، فنی و آموزشی و سایر کمیسیون های مصوب هیات.

تبصره- تعداد اعضاء کمیسیون مطابق تبصره ۱ بند ط ماده ۳۰ قانون براساس پیشنهاد اتحادیه و تصویب اتاق تعیین می گردد.

ک- ارائه پیشنهاد به منظور تعیین نرخ کالا و خدمات به اتاق اصناف ایران.

ماده ۲۴- منابع مالی اتحادیه های کشوری مطابق آیین نامه اجرایی ماده ۳۱ قانون نظام صنفی می باشد.

ماده ۲۵- مسئولیت نظارت بر عملکرد اتحادیه های کشوری بر عهده اتاق می باشد.

ماده ۲۶- در صورتی که بر اثر استعفاء عزل ، فوت، بیماری، حجر و یا محرومیت از حقوق اجتماعی، عضو یا اعضای از هیات مدیره اتحادیه با وجود جایگزینی علی البدل، آن هیات از نصاب این ماده خارج شود، دبیرخانه مکلف است ظرف شش ماه نسبت به برگزاری انتخابات برای تعیین اعضای جایگزینی اقدام کند، تا انجام انتخابات، افرادی از اعضای همان صنف که واجد شروط قانونی برای اداره امور اتحادیه باشند، توسط هیات مدیره منصوب شوند، اگر کمتر از دو سال مدت ماموریت هیات مدیره مانده باشد، مدت ماموریت اعضای جایگزین تا پایان مدت ماموریت هیات مدیره ادامه خواهد یافت.

ماده ۲۷- این آیین نامه به استناد تبصره ۷ ماده ۲۱ قانون نظام صنفی مصوب مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۲ مشتمل بر ۲۷ ماده و ۲۰ تبصره تهیه و در تاریخ ۹۲/۱۲/۲۰ به تایید هیات عالی نظارت و در تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۸ به تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت رسیده است و از تاریخ تصویب آن آیین نامه قبلی لغو می گردد.